

РЕШЕНИЕ

№ 7999

гр. София, 07.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, I КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 07.02.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Добромир Андреев

ЧЛЕНОВЕ: Наташа Николова

Теодора Милева

при участието на секретаря Галя Илиева и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **1131** по описа за **2024** година докладвано от съдия Наташа Николова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на директора на Национално толоуправление /НТУ/ към Агенция „Пътна инфраструктура“ /АПИ/, чрез юрк. Д., против Решение № 3587 от 24.07.2023 г., постановено по НАХД № 20221110214505 по описа за 2022 г. на Софийски районен съд /СРС/, 23-ти състав, с което е отменено негово Наказателно постановление /НП/ № ВГ17032022/5800/Р8-385/09.08.2022 г. за налагане на административно наказание „глоба“ в размер на 1800,00 лева на М. С. Г., за извършено нарушение на 179, ал. 3а ЗДвП.

В касационната жалба са развити доводи за неправилност на съдебното решение. Касаторът оспорва изводите на СРС за допуснати процесуални нарушения при издаване на АУАН и НП. Счита, че непосочването на нарушената норма на чл. 139, ал. 7 ЗДвП. не засяга защитата на наказаното лице. Възразява и срещу извода за непропорционалност на наложеното административно наказание, позовавайки се на нормативно установения твърд размер на наложената „глоба“. Цитира практика на СЕС по прилагането на чл.9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 г. Претендира отмяна на постановеното решение и потвърждаване на НП.

В съдебно заседание касаторът, редовно уведомен, не се явява и не се представлява. Ответникът – М. С. Г., чрез адв. И. оспорва жалбата и моли за нейното отхвърляне. Представя подробни писмени бележки в подкрепа на защитната си теза. Претендира присъждане на разноски.

От пълномощника на М. Г., адв. В. И. е депозирана частна жалба против определението, с което е оставена без уважение молбата за изменение на Решение № 3587 от 24.07.2023 г., постановено по НАХД № 20221110214505 по описа за 2022 г. на Софийския районен съд в частта му за разноските. Позовава се на нормата на чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата, съгласно която съдът няма право да откаже присъждане на адвокатско възнаграждение за правна помощ предоставена по реда на чл. 38, ал. 1, т. 3 от ЗА.

Представителят на Софийска Градска прокуратура дава заключение, че касационната жалба е неоснователна.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт, при което е процесуално допустима.

Касационната жалба е подадена в срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт, при което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

От фактическа страна се установява, че на 17.03.2022 г. в 14:14 часа в направление излизане от територията на Р. България, на граничен контролно-пропускателен пункт К., е пристигнало пътно превозно средство с рег. [рег.номер на МПС] , вид: влекач, марка и модел: ДАФ ХФ 480 ФТ, с обща техническа допустима максимална маса над 12 тона, управлявано от М. Г..

От страна на контролните органи е извършена проверка, при която е констатирано, че на 11.03.2022 г. в 13.51 ч. ППС се е движило по път А- 6, км 50+427, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което е дължима, но не е заплатена такса по чл. 10, ал.1, т. 2 от Закона за пътищата /ЗП/. Съставен е АУАН № ВГ17032022/5800/Р8-385 от 17.03.2022 г., въз основа на който с издаденото наказателно постановление е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 1800 лева за нарушение по чл. 179, ал. 3а от ЗДВП.

Въз основа на така установената фактическа обстановка СРС е обосновал извод за недоказаност по безспорен начин на авторството на нарушението, както и за допуснато нарушение на чл. 57, ал. 1, т. 5 и 6 от ЗАНН при издаване на НП, поради непосочване на законовите разпоредби, които са били нарушени виновно и е отменил, като незаконосъобразно оспореното НП.

Съдът е изложил и правните си изводи, за да отмени НП. Приел, е че при съставяне на АУАН и издаване на обжалваното НП е допуснато съществено процесуално нарушение, което е довело до невъзможност наказаното лице да разбере от правна страна вмененото му във вина административно нарушение, за което е ангажирана отговорността му, тъй като не е посочена разпоредбата, която е нарушена. Конкретното фактическо основание за санкционирането с НП за първи път е посочено в НП, като твърдения за това липсват в АУАН. Прието е още, че в НП и АУАН не са изложени конкретни обстоятелства и по отношение на основанията да се приеме, че М. Г. е имал неправомерно и виновно поведение, довело до претендираното нарушение на чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП, установено според НП от електронната система за

събиране на пътни такси.

Решението е валидно, допустимо и правилно.

Въззивният съд е извършил цялостен анализ на събраните по делото доказателства и в съответствие със съдържанието на НП в контекста на разпоредбите на ЗАНН е формирал законосъобразен извод за допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила при съставянето на АУАН и при издаването на наказателното постановление.

Вярна е констатацията, че НП посочва санкционната норма на чл. 179, ал. 3а от ЗДвП., но не и нормативното правило, което е нарушено от страна на водача на ППС. Цитираните в АУАН и НП разпоредби от Закона за пътищата не представляват конкретно нормативно правило, което да е нарушено от водача на ППС.

Съгласно чл. 179, ал. 3а ЗДвП. водач, който управлява пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което не са изпълнени съответните задължения за установяване на изминатото разстояние, съгласно изискванията на Закона за пътищата, за участъка от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, който е започнал да ползва, или няма закупена маршрутна карта за същата, съобразно категорията на пътното превозно средство, се наказва с глоба в размер 1800 лв.

С разпоредбата на чл. 139, ал. 7 ЗДвП. е въведено задължение на водачите на ППС от категорията по чл. 10б, ал. 3 ЗП, преди движение по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, да закупят маршрутна карта за участъците от платената пътна мрежа, който ще ползват, или да изпълнят съответните задължения за установяване на изминатото разстояние и заплащане на дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП., освен когато тези задължения са изпълнени от трето лице. Неизпълнението на това задължение е санкционирано с чл. 179, ал. 3а ЗДвП., която не съдържа правило за поведение.

Еднопосочна е съдебната практика, че задължителен реквизит от съдържанието на АУАН и на НП е посочване на нарушената законна разпоредба. Това изискване, изрично регламентирано в чл. 42, ал. 1, т. 5 и чл. 57, ал. 1, т. 6 ЗАНН, не е въведено самоцелно, а гарантира правото на защита на наказания субект, който следва да узнае за нарушението на кое правило за поведение е потърсена административнонаказателната му отговорност. Нарушението на това изискване е самостоятелно основание за отмяна на НП, както правилно е приел и СРС.

Не се споделя тезата на касатора, че не е предвидена и не е регламентирана нормативна възможност, свързана с предоставяне на опция за нарушителите да отстранят извършена нередност, вместо да понесат предвидената в закона санкция. Следва да се посочи още, че според чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на комисията от 28 ноември 2019 година относно подробните задължения на доставчиците на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, минималното съдържание на заявлението за област на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и за отмяна на Решение 2009/750/ЕО, в сила от 19.10.2021 г., доставчиците на ЕУЕПТ информират незабавно ползвателите на ЕУЕПТ за всеки случай на недеklarирана пътна такса във връзка с неговата сметка и предлагат възможност за отстраняване на нередността преди предприемането на принудителни мерки, когато такава е предвидена съгласно националното законодателство.

Тази разпоредба задължава доставчиците по тристранния договор и АПИ, като

събиращи пътни такси, преди да бъде започнато административно наказателно производство да изпълни процедурата по цитираната по-горе разпоредба от регламента. Съгласно чл. 288 от ДФЕС, регламентът е акт с общо приложение. Той е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки. Административнонаказващият орган е следвало да спази разпоредбите на регламента преди да санкционира лицето.

От изложеното следва, че нормите на вътрешното законодателство, въвеждащи нарушения на режима на деклариране на тол - данни и заплащане на тол - такси и по - конкретно текстовете на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП., чл. 179, ал. 3б, чл.179, ал.3а от ЗДвП. и чл. 10б и чл.10 от ЗП /в редакцията преди изменението от 01.01.2024 г./, не са били съобразени и противоречат на пораждащите пряко действие норми на акт от общностното право, какъвто е регламентът. Незаплащането на таксата по чл. 10, ал. 1 и 2 от ЗП. не дерогира приложението на чл. 2 от Регламента.

Следва да бъде съобразено и обстоятелството, че със Закона за изменение и допълнение на Закона за пътищата (ред. ДВ, бр. 14 от 2023 г.) в текста на чл. 10б от ЗП. са добавени три нови алинеи – 7 - 9, в сила от 01.01.2024 г. Съгласно чл. 10б, ал. 7 от ЗП (ред. ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г., изм., бр. 13 от 2024 г. в сила от 13.02.2024 г.), в случай че е налице частично или пълно недеклаиране на тол данни в рамките на един календарен ден за пътно превозно средство от категорията по ал. 3 (каквото е посоченото ППС), за което има действащ договор с доставчик на услуга по електронно събиране на такса за изминато разстояние, на собственика или ползвателя се предоставя възможност да заплати таксата за преминаване през съответните участъци в срок до 14 дни, считано от получаването на уведомление по ал. 8. При заплащане на таксата в срока по изречение първо не се образува административнонаказателно производство. Според чл. 10б, ал. 8 от ЗП (ред. ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г., изм., бр. 13 от 2024 г. в сила от 13.02.2024 г.) в тридневен срок от установяване на недеклаирани тол данни доставчикът на услугата за пътно таксуване уведомява по надлежен ред собственика или ползвателя на пътно превозно средство, за което има сключен договор, като в уведомлението се съдържа и размерът на незаплатените тол такси. Цитираните норми са в съответствие с чл. 2, § 7 от Регламента. Нормите на чл. 10б от ЗП. са в сила от 01.01.2024 г. Към настоящия момент същите са част от действащото вътрешно право.

По изложените доводи настоящият касационен състав приема, че въззивният съд е постановил валидно, допустимо и правилно решение, в съответствие с материалния закон и без да е допуснато съществено нарушение на процесуалните норми, което да съставлява отменително основание.

По отношение на депозираната от пълномощника на М. Г. частна жалба против Определение № 4168/05.12.2023 г. на СРС, с което е оставена без уважение молбата за изменение на Решение № 3587 от 24.07.2023 г. в частта му за разноските, касационният състав намира следното:

Частната жалба е процесуално допустима като депозирана от надлежна страна в установения в чл. 248, ал. 3 от ГПК във връзка с чл. 63в от ЗАНН срок.

Разгледана по същество частната жалба е основателна.

Съгласно разпоредбата на чл. 63д, ал. 1 от ЗАНН в производствата пред районния и административния съд, както и в касационното производство страните имат право на присъждане на разноски по реда на АПК.

В производството пред СРС е приложено пълномощно и договор за правна защита и

съдействие, сключен между М. С. Г. и адв. В. И. за изготвяне на жалба срещу Наказателно постановление /НП/ № ВГ17032022/5800/Р8-385/09.08.2022 г. и за процесуално представителство и защита на М. Г. пред СРС. Посоченото е, че предоставената правна защита и съдействие са безплатни на основание чл. 38, ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата. Искането за присъждане на разноски своевременно е заявено в хода на производството пред Софийския районен съд. Това искане е оставено без уважение, предвид липсата на доказателства за заплащане на адвокатско възнаграждение.

За присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38, ал. 2 от ЗАДв. е достатъчно по делото да е представен договор за правна защита и съдействие, в който да е посочено, че упълномощеният адвокат оказва безплатна правна помощ на някое от основанията по т. 1 - 3 на чл. 38, ал. 1 от ЗАДв, като не е необходимо страната да установява и да доказва съответното основание за предоставяне на безплатна правна помощ, ако то не бъде оспорено.

В случая тези предпоставки са били налице в производството пред Софийския районен съд, което е налагало своевременно заявеното искане за присъждане на разноски на адв. И. да бъде уважено.

Горното води до извод, че е основателно искането за изменение на решението в частта за разноските. В този смисъл, за производството пред СРС М. С. Г. се дължат разноски, каквито са предявени по делото, като съгласно представен договор възнаграждението е съгласно чл. 38, ал. 1, т. 3 от ЗАДв. – безплатна адвокатска защита, поради което съдът присъжда такива на адвокат В. Г. И., в размер по чл.18, ал.4 от Наредба № 1/2004г. – 580 лв. с включен ДДС, предвид регистрацията на адвокат И. по ДДС съгласно §2 а от ДР на Наредбата.

По разноските в касационното производство:

При този изход на ответника по касация се дължат разноски в размер на 580 лв. на основание чл. 63д, ал. 1 ЗАНН във вр.с чл. 143 АПК и чл. 38, ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата, съобразно представения по делото договор за правна защита и съдействие, съгласно който адв. И. е оказала на ответника безплатна правна помощ. Съгласно чл. 18, ал. 2 от Наредба № 1/2004 г., ако административното наказание е под формата на глоба, имуществена санкция и/или е наложено имуществено обезщетение, възнаграждението се определя по реда на чл. 7, ал. 2 върху стойността на всяка наложена глоба, санкция и/или обезщетение. В случая съобразно извършеното от процесуалния представител на ответника – подаден писмен отговор на касационната жалба, представени писмени бележки с подробни съображения, на адв. И. следва да се присъди възнаграждение в размер 580 лв. за производството пред касационната инстанция.

Водим от горното Административен съд – София град, I-ви касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ в сила Решение № 3587 от 24.07.2023 г., постановено по НАХД № 20221110214505 по описа за 2022 г. на Софийски районен съд /СРС/, 23-ти състав.

ОТМЕНЯ Определение № 4168 от 05.12.2023 г., постановено по НАХД № 20221110214505 по описа за 2022 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 23 – ти състав и ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА Агенция "Пътна инфраструктура" да заплати на адв. В. И.-САК, разноски в

размер на 580 лв. (петстотин и осемдесет) лева, представляваща адвокатско възнаграждение за предоставена безплатна правна помощ за производството пред въззивната инстанция.

ОСЪЖДА Агенция "Пътна инфраструктура" да заплати на адв. В. И.-САК, разноски в размер на 580 (петстотин и осемдесет) лева, представляващи адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2, вр. ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата за осъществено процесуално представителство за производството пред касационната инстанция.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.